

PRAWO BANKOWE

Agata Książek
Radca prawny
w Kubas Kos Gaertner
Adwokaci

Znaczenie nowelizacji przepisu art. 358 k.c. dla banków udzielających kredytów dewizowych.

W dniu 24 stycznia 2009 roku weszła w życie zmiana przepisu art. 358 Kodeksu cywilnego. Przed tą datą omawiany przepis wprowadzał zasadę, że z zastrzeżeniem wyjątków ustawowych zobowiązania pieniężne na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej mogły być wyrażane tylko w pieniądzu polskim. Z obecnej treści tego przepisu wynika, że dopuszczalne jest określenie wysokości zobowiązania w walucie obcej.

W tym zakresie zmiana przepisu nie wpływa znacząco na działalność banków, które już poprzednio na podstawie przepisów ustawy Prawo dewizowe cieszyły się w zakresie określonym w tej ustawie autonomią dewizową, a więc między innymi co do zasady uprawnione były do zawierania umów oraz dokonywania innych czynności prawnych, powodujących lub mogących powodować dokonywanie w kraju rozliczeń w walutach obcych, a także do dokonywania w kraju takich rozliczeń. W powyższym mieściło się zawieranie umów kredytu, gdzie wartość zobowiązania wyrażona była w walucie obcej (kredyty i pożyczki walutowe tzw. „rzeczywiste”, w odróżnieniu od kredytów i pożyczek udzielanych i spłacanych w złotych, gdzie wysokość kredytu ustalana była w odniesieniu do kursu określonej waluty obcej).

Nowelizacja przepisu art. 385 k.c. ma jednak pewne znaczenie dla banków udzielających kredytów w walutach obcych. Zgodnie z nowym brzmieniem przepisu, w braku odpowiedniego przepisu ustawy, orzeczenia sądowego będącego źródłem zobowiązania lub zastrzeżenia zawartego w czynności prawnej, jeżeli przedmiotem zobowiązania będzie suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, dłużnik będzie mógł spełnić świadczenie w walucie polskiej.

Jeżeli więc strony umowy kredytu nie przewidziały zakazu spłaty przez kredytobiorcę kredytu w złotych, będzie on mógł spłacić go w krajowej walucie i w ten sposób skutecznie zwolnić się z zobowiązania. Co więcej, zgodnie z obecnym brzmieniem przepisu § 2 omawianego artykułu, wartość waluty obcej dla celów spełnienia świadczenia ustala się na podstawie średniego kursu waluty z dnia wymagalności roszczenia, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, chyba że ustawa, orzeczenie sądu lub czynność prawna stanowi inaczej.

W konsekwencji, jeżeli bank udzielający kredytu w walucie obcej, godzi się na jego spłatę w złotych, ale po przeliczeniu według bardziej korzystnego dla siebie kursu, powinien dążyć do zawarcia w umowie kredytu odpowiedniego zastrzeżenia.